

Uchwała Nr XXVII/208/2016
Rady Miejskiej w Chojnie
z dnia 27 października 2016 r.

w sprawie **zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Krajnik Górny
na lata 2016 –2022”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, poz. 1579) oraz §10 ust. 2 pkt 2 lit. b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. z 2013 r. poz.501), Rada Miejska w Chojnie uchwała, co następuje:

- § 1. Zatwierdza się i przyjmuje do realizacji „*Plan Odnowy Miejscowości Krajnik Górny na lata 2016 - 2022*”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Chojna.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady

Piotr Żebrowski

*Załącznik do Uchwały Nr XXVII/208/2016
Rady Miejskiej w Chojnie
z dnia 27 października 2016 r.*

**PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI
KRAJNIK GÓRNY
na lata 2016 - 2022**

Chojna, 2016

I. Charakterystyka sołectwa Krajnik Górny na tle gminy Chojna.

1.1 Dane administracyjne.

Gmina zajmuje powierzchnię 332 km² co czyni z niej największą obszarowo gminę powiatu i jedną z większych w województwie. Gminę zamieszkuje 13.689 osób, w Krajniku Górnym 148 osób. Gmina ma charakter rolniczy: 49,6 % (1630,4 km²) powierzchni gminy zajmują użytki rolne, 39,9% (132,9 km²) lasy i zadrzewienia, 5,0 % (166,1 km²) tereny zabudowane, a 2,46% (81,7 km²) – wody powierzchniowe. Przez teren gminy biegną dwie drogi krajowe: droga nr 26 Krajnik Dolny – Myślibórz i droga nr 31 Szczecin – Kostrzyn, oraz wojewódzkie: droga nr 122 Krajnik Dolny – Pyrzyce i droga nr 124 Osinów Dolny - Chojna, prowadzące do przejść granicznych z Niemcami oraz zelektryfikowana linia kolejowa relacji Kostrzyn – Szczecin, służąca głównie transportowi towarowemu.

Gmina jest ośrodkiem usług produkcji materiałów budowlanych, przewozów transportowych, handlu, w szczególności przygranicznego. Gospodarka gminy w znacznym stopniu opiera się na działalności wielkoobszarowych gospodarstw rolnych, w której głównie przeważa produkcja roślinna. Duży potencjał do wykorzystywania stanowią tereny po byłych wojskach rosyjskich. Około 30% obszaru gminy leży w granicach Cedyńskiego Parku Krajobrazowego, natomiast otulina parku obejmuje prawie całą powierzchnię gminy Chojna z wyłączeniem niewielkiego obszaru stanowiącego północno-wschodnią część gminy.

1.2 Uwarunkowania społeczne.

1.2.1. Procesy demograficzne.

Gmina Chojna jest typową gminą miejsko - wiejską, zamieszkałą przez 13.689 mieszkańców na powierzchni 332 km² (stan na rok 2015). Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 42 osoby na 1 km²; Ludność na terenie gminy rozmieszczona jest stosunkowo równomiernie. Najwięcej mieszkańców koncentruje miasto Chojna, a w dalszej kolejności Nawodna, Grzybno, Krzymów i Lisie Pole. Łącznie te cztery duże wsie skupiają prawie 20% ludności gminy. Procentowy udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem gminy Chojna wynosił w 2014 roku 9,7%, gdzie w powiecie gryfińskim wynosił 9,1 %, a w województwie zachodniopomorskim 8,5%.

Kształtowanie się liczby mieszkańców gminy w latach 2012-2015 przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Liczba mieszkańców gminy wraz przyrostem naturalnym w latach 2012– 2015

Rok	Liczba mieszkańców gminy	Przyrost naturalny
2012	14.057	-
2013	13.969	-55
2014	13.937	+11
2015	13.689	+6

Tabela 2. Struktura demograficzna ludności Gminy Chojna stan na 31.12.2014 r.

Wiek	Liczba mieszkańców
Przedprodukcyjny	2613
Produkcyjny	9125
Poprodukcyjny	2199

Plan Odnowy Miejscowości Krajnik Górny na lata 2016 – 2022

Tabela 3. Wybrane dane statystyczne za 2014r.

Wyszczególnienie	Dane za 2014r.
Ludność Gminy według edukacyjnych grup wieku	
0-2 lata	404
3-6 lat	593
7-12 lat	884
13-15 lat	436

1.2.2 Struktura bezrobocia.

Szczegółowe dane dotyczące bezrobocia na terenie gminy Chojna przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 4. Wybrane dane statystyczne według stanu na dzień 31.12.2014 r. -Gmina Chojna.

Wyszczególnienie	2014r.
Pracujący*	2011
Pracujący na 1000 ludności	144
Bezrobotni zarejestrowani	961
w tym kobiety w %	53,4
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	10,5
Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w %	12,1

*Stan w dniu 31.12. bez podmiotów gospodarczych o liczbie ludności pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie

Tabela 5. Wybrane dane statystyczne według stanu na dzień 31.12.2015 r. - Bezrobocie Gminy Chojna na tle gmin Powiatu Gryfińskiego

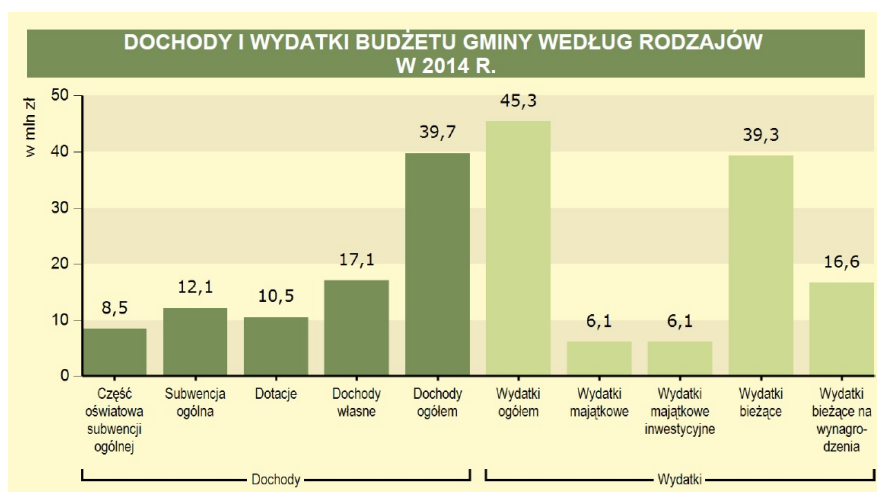
Miasto / Gmina	Ogółem		Zamieszkali na wsi		Procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
	razem	kobiety	razem	kobiety	
G. Banie	330	197	330	197	7,9%
MG. Gryfino	962	584	388	237	4,6%
G. Stare Czarnowo	105	65	105	65	4,2%
G. Widuchowa	262	161	262	161	7,2%
MG. Cedynia	258	129	177	87	9,1%
MG. Chojna	821	449	494	280	9,0%
MG. Mieszkowice	362	205	211	129	7,5%
MG. Moryń	268	151	202	119	9,4%
MG. Trzcińsko Zdr.	353	188	232	128	10,0%
Powiat Gryfiński	3 721	2 129	2 401	1 403	

Źródło: strona www. Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie

1.3 Uwarunkowania gospodarcze.

Struktura podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze Regon w 2014r., w gminie Chojna przedstawia się następująco:

Ogółem	- 1495
• sektor rolniczy	- 75
• sektor przemysłowy	- 109
• sektor budowlany	- 248
• sfera produkcyjna	- 38
na 10 tys. ludności	- 1073
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności	- 820

Tab. 6. Edukacja.

Edukacja	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Placówki wychowania przedszkolnego	8	8	8
w tym przedszkolach	1	1	1
Miejsca w przedszkolach	250	250	240
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	419	385	341
w tym przedszkolach	257	237	242
Szkoły podstawowe	8	8	8
Uczniowie szkół podstawowych	837	902	937
Szkoły gimnazjalne	2	2	2
Uczniowie szkół gimnazjalnych	490	453	442
Liczba uczniów przypadająca na 1 oddział w szkołach podstawowych	15	16	16
Liczba uczniów przypadająca na 1 oddział w szkołach gimnazjalnych	20	22	22

Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca, GUS Szczecin 2015r.

1.4 Walory kulturowe i turystyka.

1.4.1 Zabytki.

Na terenie gminy Chojna istnieje znaczna ilość zabytków kulturowych. Do najbardziej interesujących zabytków na terenie gminy należą: kościół gotycki z cegły na podbudowie kamiennej, dzieło Henryka Brunsberga ze Szczecina z XIV wieku oraz ratusz gotycki z pierwszej połowy XIV wieku, znajdujące się na terenie starego miasta w Chojnie. Został on wzniesiony przez mieszczan chojeńskich i stanowił Dom Kupca. Ważnym elementem kulturalnym miasta Chojna są także mury obronne z XIII – XV w. z basztami i bramami:

Plan Odnowy Miejscowości Krajnik Górny na lata 2016 – 2022

Barnkowską – zamykającą miasto od wschodu, i Świecką – zamykającą miasto od zachodu. Ponadto na terenie gminy występuje szereg zabytkowych kościołów, znajdujących się m.in. w miejscowościach Chojna (ul. Barnkowo), Krzymów, Krajnik Górny, **Mętno**.

Wykaz zabytkowych obiektów znajdujących się na terenie gminy przedstawia tabela 4.

Tab. 7 Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków na terenie gminy Chojna

Miejscowość	Obiekt
Białęgi	<ul style="list-style-type: none">• Park dworski• Kościół- Parafia Witnica
Brwice	<ul style="list-style-type: none">• Park dworski• Kościół św. Antoniego
Chojna	<ul style="list-style-type: none">• Kościół św. Trójcy• Kościół św. Marka• Teren Starego Miasta• Poczta, ul. Roosevelta 2• Willa, ul. Kościuszki• Ratusz• Obwarowania miejskie• Klasztor poaugustiański• Kamienica, ul. Jagiellońska 9• Dom mieszkalny, ul. Jagiellońska 9• Kaplica p.w. św. Gertrudy• Kościół NMP
Garnowo	Kościół M.B. Wspomożenia Wiernych
Godków	Kościół Maksymiliana Marii Kolbego
Grzybno	Kościół Antoniego z Padwy
Jelenin	Kościół Matki Bożej Szkaplerznej
Krajnik Dolny	<ul style="list-style-type: none">• Cmentarz przykościelny• Ruiny kościoła
Krzyków	<ul style="list-style-type: none">• Pałac i park dworski• Kościół św. Józefa• Folwark
Mętno	Kościół Zwiastowania NMP
Mętno Małe	<ul style="list-style-type: none">• Park dworski• Kościół
Narost	<ul style="list-style-type: none">• Park dworski• Kościół M.B. Królowej Polski
Nawodna	Kościół św. Krzyża
Rurka	<ul style="list-style-type: none">• Kaplica Templariuszy• Dwór• Park dworski
Stoki	Park dworski
Zatoń Dolna	<ul style="list-style-type: none">• Kościół św. Maksymiliana Marii Kolbego• Park

1.4.2 Turystyka.

Bardzo urozmaicony i zarazem zróżnicowany krajobraz, liczne i malownicze jeziora, zróżnicowane gatunkowo kompleksy leśne, klimat i jego korzystne walory zdrowotne oraz czyste powietrze, stwarzają szerokie możliwości wykorzystania obszaru dla turystyki i rekreacji mieszkańców Chojny i regionu szczecińskiego, jak również mieszkańców strefy przygranicznej Niemiec (turystyka tranzytowa).

Usankcjonowaniem prawnym mającym na celu zachowanie walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu było powołanie Cedyńskiego Parku Krajobrazowego.

Prawie 31% obszaru gminy znajduje się w granicach Parku, a ponad połowa obszaru gminy wchodzi w skład jej otuliny - czyli strefy ochronnej. Główną funkcją CPK obok ochrony środowiska przyrodniczego jest rekreacja. Dla terenu samego parku preferowaną formą turystyki jest turystyka krajoznawczo-piesza i rowerowa oraz sporty wodne – żeglarstwo i kajakowanie. Powinno się ograniczyć lokalizację ośrodków wypoczynkowych o trwałej zabudowie do jedynie ogólnodostępnych pól biwakowych bądź plaż oraz wyznaczania ścieżek dydaktycznych, wykonanie punktów widokowych (platform), wiat przeciwdeszczowych, miejsc odpoczynku i tablic informacyjnych.

Na terenie parku możliwa jest lokalizacja małych (do 100 miejsc) pól namiotowych w rejonie wsi i jeziora Mętno i jeziora Ostrów. Do najbardziej przydatnych do wypoczynku i kąpeli należy jezioro Ostrów o czystych wodach w II klasie czystości. Analogicznie jak w przypadku jeziora Mętno, poza istniejącym zagospodarowaniem wypoczynkowo – rekreacyjnym nie należy i nie przewiduje się żadnego innego zagospodarowania. Rozwój wypoczynku letniskowego w tej części Parku i gminy powinien odbywać się na bazie istniejącej infrastruktury.

Ponadto należy rozważyć możliwości rozwojowe i starać się wspierać na terenie gminy agroturystykę. Wiele miejscowości posiada także możliwości rozwoju tej formy turystyki na bazie istniejącego zainwestowania. Panuje tu cisza i spokój umożliwiające prawdziwy wypoczynek, powietrze jest czyste, a uroda okolicznych lasów i jezior gwarantuje powrót sił fizycznych i psychicznych.

Wykorzystując swoje zasoby turystyczne gmina powinna aktywnie wspierać obszar związany z rozwojem zaplecza turystycznego i promocją agroturystyki w gminie.

2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.

2.1 Położenie geograficzne.

Miejscowość Krajnik Górny jest jednym z 23 sołectw gminy Chojna, położonej w południowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie gryfińskim. Gmina zajmuje powierzchnię 332,89 km², co stanowi 17,81% powierzchni całego powiatu i 1,45% powierzchni województwa zachodniopomorskiego. Powierzchnia sołectwa Krajnik Górny, obejmującego jedną miejscowość – Krajnik Górny, wynosi 3,42 km², tj. 1,02 % powierzchni gminy.

Źródło: Internet

Gmina Chojna graniczy:

- od strony zachodniej przez Odrę z Niemcami
- od strony południowej z gminami Cedynia i Moryń
- od strony wschodniej z gminami Trzcianko – Zdrój i Banie
- od strony północnej z gminą Widuchowa

Siedzibą gminy jest Chojna.

Krajnik Górny położony jest na północny-zachód od ośrodka gminnego w odległości 11 km.

2.2 Ukształtowanie terenu, informacje geologiczne.

Wieś położona jest na zachodnim stoku wzgórza wypiętrzonego po jej wschodniej stronie, otoczona łąkami i polami, poprzecinany starymi traktami obsadzonymi alejami kasztanowo-lipowo-klonowymi. Połączona alejami z parkiem w Zatoni Dolnej.

Teren miejscowości Krajnik Górny, tak jak całą gminę, cechuje duża różnorodność wywołana działalnością lodowca. Łądolód pozostawił pasma moreny czołowej i płyty moreny dennej, które zachowały się między innymi w postaci stromych zboczy na obszarze wzdłuż Doliny Odry a dochodzących do kilkudziesięciu metrów ponad poziom rzeki. Są tam też liczne wąwozy wykształcone przez wody spływające do Odry.

Zewnętrzną pokrywę geologiczną stanowią utwory czwartorzędowe zalegające grubą warstwą na utworach trzeciorzędowych. Są to przeważnie piaski i gliny moreny czołowej i dennej oraz piaski sandrowe. W dolinie rzeki Rurzyca i Odry znajdują się utwory najmłodsze - przeważnie torfowiska niskie oraz piaszczyste mady rzeczne. Do najczęściej spotykanych typów należą gleby bielcowe, rdzawe i brunatne. Gleby murszowe i torfowe występują w zagłębieniach terenowych najczęściej w pobliżu cieków i zbiorników wodnych.

2.3 Rys historyczny.

Pierwsza wzmianka: w 1270 r. odnotowano wieś pod nazwą Creyenic, ale nie jest pewne czy odnosi się ona do Krajnika Dolnego czy Krajnika Górnego.

Owalnicowa forma wsi wskazuje na jej lokalizację przez margrabiów brandenburskich w II połowie XVIII wieku. Wg rejestrów z 1337 roku wzmiankowana pod nazwą Kregenick z 64 łanami i lennem rodu von Fiddichow. W 1372 roku była tu siedziba lenników margrabiów brandenburskich – rodu von Wedel. Od 1445 roku do wojny trzydziestoletniej – siedziba rodziny von Strauss. Zniszczona i wyludniona podczas wojny. W 1664 roku (1668 r.) wykupiona przez rodzinę von Kanstein z Kostrzyna; następnie w 1671 roku przez Dorotheę z elektorów brandenburskich ze Schwedt i włączona do jej posiadłości. Dzięki niej wieś odbudowano ze zniszczeń wojennych. W metrykach kościelnych z 1681 roku zanotowano nazwiska 7 gospodarzy. Wg danych z 1718 roku we wsi było 4 gospodarzy każdy z 4 łanami oraz 3 zagrodników (po 1 łanie). Podczas wojny 7-letniej wieś została ponownie splądrowana (przez wojska rosyjskie w 1758 r.). Po 1788 roku wieś znajdowała się w dobrach królewskich Hohenzollernów. Chłopi i zagrodnicy zwolnieni zostali z powinności wobec dworu. W 1809 roku: 10 dużych gospodarstw chłopskich i 12 chałupników. Od 1827 roku dawne dobra lenne należą do rodziny von Humbert. Majątek pozostaje we władaniu rodziny von Humbert do 1945 roku. Pod koniec XIX wieku we wsi było 10 gospodarzy; gospodarstwa duże, bogate (3 gospodarstwa od 10 do 31 ha); zabudowania nowe, solidne.

Kościół – późnogotycka, z przełomu XV/XVI wieku, budowla z głazów narzutowych, zniszczony w czasie wojny trzydziestoletniej; odbudowany w 1681 roku, co utrwalono na wiatrowskazie „D C 1681” (D C – Dorothea Carfurstin); wówczas nadbudowano wieżę i przebudowano wschodni szczyt nadając mu formę barokową. Pierwotnie parafia zniszczona w czasie wojny trzydziestoletniej, ponownie ufundowana przez Dorotheę w latach 80. XVII wieku. Remontowany około 1990 roku (wówczas powstał obecny kształt zwieńczenia wieży).

Plan Odnowy Miejscowości Krajnik Górny na lata 2016 – 2022

Plac kościelny pełnił niegdyś funkcję cmentarza, obecnie splantowany, bez śladu jakichkolwiek nagrobków.

W XIX wieku przy południowym odcinku muru postawiono kaplicę pogrzebową. Nowy cmentarz założono na kwartale przylegającym od południa do placu przykościelnego. Jeszcze jedna nekropolia znajduje się w północno-wschodnim narożniku dawnego parku pałacowego. Stanowi ją XIX-wieczny grobowiec właścicieli majątku. Obecnie częściowo zniszczony i zdewastowany.

Szkoła - istniała w 1814 roku (z tego roku pochodzi rozkład zajęć przygotowany przez nauczyciela Georga Wilhelma Deleroi, reprodukowany w „Kreis Königsberg...”); mieściła się prawdopodobnie w budynku nr 8 w pobliżu kościoła.

Prawdopodobnie w XIV w. istniała tu siedziba rodu von Plotz; w początku XVII wieku dwór rodziny von Strauss; splądrowany w czasie wojny trzydziestoletniej; odbudowany i zasiedlony w latach 80. XVII wieku przez nowych właścicieli majątku. W 1829 roku wzniesiono nowy pałac; przebudowany w roku 1884 i 1928. Obecnie nie istnieje, spalony w lutym 1945 roku w czasie wycofywania się wojsk niemieckich.

Folwark - od 1827 roku własność rodziny von Humbert. W 1925 roku Rene von Humbert posiadał (łącznie z folwarkami w Grabowie i Gęślikach) 1011 hektarów, w tym 720 ha to pola orne, a 170 ha to lasy; w inwentarzu 104 konie, 329 szt. bydła, 883 owiec, 75 szt. trzody chlewnej; młyn, gorzelnia. W 1929 roku folwark należał do Heinricha v. Neumann. Ogólny areał – 1313 ha, w tym: 900 ha – pola orne, 290 ha – lasy. Inwentarz: 137 koni, 350 szt. bydła (w tym 100 krów), 1300 owiec i 410 szt. trzody chlewnej.

Układ założenia folwarcznego: zajmowało północno-zachodnią część wsi. Dziedziniec folwarczny na planie „L”, tylko wąskim ramieniem sięgał do głównej ulicy wsi a jego zasadnicza część była rozwinięta za zagrodami chłopskimi stojącymi szeregiem przy ulicy. Pałac z parkiem zamykały dziedziniec od północnego zachodu.

Park pałacowy - nieduże założenie XIX-wieczne o cechach krajobrazowych, powstałe na bazie starszego parku (XVIII w.?), o regularnych kwaterach, czytelnych jeszcze na mapach archiwalnych. Osią parku poprowadzono aleję grabową. Na północ i zachód otwarte na łąki i pola i od tych stron otoczone kamiennym murem. Z północno-zachodniego narożnika parku wyprowadzono drogi obsadzone drzewami owocowymi (w stronę Odry i parku w Zatoni Dolnej zw. „Doliną Miłości”).

2.4 Powierzchnia miejscowości, zagospodarowanie terenu.

Sołectwo Krajnik Górny zajmuje obszar o powierzchni 342 hektarów.

Układ wsi.

A/ historyczny /lokacyjny/ - prawdopodobnie owalnica;

B/ przekształcenia (do 1945 r.) - w XIX w. pierwotna owalnica jest już nieco zatarta a forma nawsia nieregularna, ale charakter wsi placowej zachowany. Plac pośrodku wsi był luźno zabudowany. Po jego zachodniej stronie stoi kościół w otoczeniu cmentarza. Na płn. od kościoła był wjazd na dziedziniec majątku. Na płn. od placu posadowiono w zwartym układzie duże zagrody chłopskie, których fronty były wyraźnie odsunięte od ulicy. Z pozostałych stron placu stały mniejsze zagrody w nieregularnym układzie. Charakterystycznym w wyglądzie ulic Krajnika były mury z kamienia łamanego, zwieńczone kutą balustradą, poprowadzone wzdłuż płn. pierzei oraz wokół placu - jeszcze fragmentami zachowane (na pld.-wsch. krańcu placu i przy ulicy od domu nr 2 do wjazdu na dziedziniec);

Plan Odnowy Miejscowości Krajnik Górny na lata 2016 - 2022

C/ współczesny - forma wsi placowej nadal czytelna, ale całkowite zniszczenie płn. pierzei oraz założenia dworsko-folwarcznego spowodowało degradację historycznej kompozycji przestrzennej wsi.

Zabudowa wsi.

A/ Mieszkalna - na podstawie zachowanej zabudowy można przypuszczać, że dominującym był typ V - chałupy z naczółkowym dachem (z 4 ćw. XIX w.); na przełomie XIX/XX w. stawiano domy typu IV i VI. Były to chałupy murowane (stawiane prawdopodobnie w miejscu starszych - ryglowych).

B/ Gospodarcza - zły stan zachowania zabudowy gospodarczej nie pozwala na przeanalizowanie historycznych form zabudowy gospodarczej, w zdecydowanej większości zniszczonej. Istniejące budynki (np. nr 6), murowane z cegły, pochodzą z 4 ćw. XIX w..

Tab. 8. Struktura użytkowania gruntów na terenie sołectwa Krajnik Górny (stan na dzień 31.12.2007)

Rodzaje gruntów	Powierzchnia (ha)	Udział w ogólnej powierzchni (%)
Powierzchnia ogólna	342	
Użytki rolne	312	91,23
grunty orne	303	88,6
sady	4	1,17
łąki	1	0,29
pastwiska	4	1,17
Grunty pod lasami	4	1,17
lasy	3	0,88
grunty zadrzewione i zakrzewione	1	0,29
Grunty pod wodami	1	0,29
wody stojące	0	0
wody płynące	0	0
rowy	1	0,29
Tereny komunikacyjne	15	4,39
drogi	15	4,39
kolejowe i inne	0	0
Tereny zabudowane, zurbanizowane i rekreacyjne	9	2,63
mieszkania, przemysłowe i inne	7	2,05
zielone i rekreacyjne	2	0,58
Tereny różne	0	0
Nieuzytki	1	0,29

Źródło: Urząd Miejski w Chojnie

2.5 Środowisko naturalne, walory krajobrazowe.

Park Podworski „Kuropatniki” – zespół parkowy z atrakcyjnymi egzemplarzami występujący na skraju lasu. W parku występują 63 gatunki i odmiany drzew i krzewów, m.in. cis, chojna kanadyjska, cyprysik lawsona.

Park krajobrazowo-naturalistyczny „Rajska Dolina” o powierzchni 74,06 ha - został założony w latach 60. XIX w, stanowiąc część zespołu pałacowo-parkowego posiadłości rycerskiej Krajnika Górnego. Teren parku jest falisty, pocięty głębokimi jarami. W parku są liczne głazy okolicznościowe z wypisanymi datami i nazwiskami osób odwiedzających. Występują tu 54 gatunki i odmiany drzew i krzewów, w tym drzewa o cechach pomnikowych. Park ma charakter wybitnie leśny. W 2000 roku została opracowana ścieżka dydaktyczna eksponująca przyrodnicze wartości środowiska abiotycznego i szaty roślinnej.

2.6 Infrastruktura techniczna.

Kanalizacja.

Na terenie Krajnika Górnego brak jest kanalizacji sanitarnej, deszczowej oraz oczyszczalni ścieków.

Sieć wodociągowa.

Na terenie miejscowości Krajnik Górny istnieje lokalne ujęcie wody posiadające dwie studnie głębinowe, o wydajności odpowiednio 23,0[m³/h] i 33,0[m³/h] oraz głębokości 51mppt, 76 mppt. Ujęcie obsługuje Krajnik Dolny, Zatoń i Grabowo.

Gazownictwo.

Krajnik Górny nie posiada sieci gazowej. Mieszkańcy indywidualnie zaopatrują się w butle z gazem płynnym.

Ciepłownictwo.

Mieszkańcy miejscowości Krajnik Górny korzystają z ogrzewania piecowego oraz kotłowni indywidualnych.

Energia elektryczna.

Każde z gospodarstw we wsi Krajnik Górny ma dostęp do energii elektrycznej.

Telekomunikacja.

Do miejscowości Krajnik Górny doprowadzona jest sieć telefoniczna. Istnieje również dostęp do Internetu za pomocą szerokopasmowego cyfrowego łącza internetowego Tele2 ADSL.

Komunikacja.

Krajnik Górny położony jest w pobliżu drogi krajowej nr 26 relacji Krajnik Dolny – Myślibórz. W miejscowości zlokalizowany jest przystanek komunikacji autobusowej PKS.

2.7 Demografia.

Liczba ludności.

Liczba mieszkańców w końcu XIX w. – 419, ok. 1928 roku – 392 (w tym 233 osoby związane z majątkiem); 1937 rok – 355; 1939 rok – 318 osób.

Obecnie Krajnik Górny zamieszkują 163 osoby (stan na dzień 31.12.2007)

2.8 Podmioty gospodarcze i usługi dostępne dla ludności .

We wsi Krajnik Górny znajduje się sklep spożywczo-przemysłowy, nie ma zakładów produkcyjnych.

2.9 Kultura, sport.

W Krajniku Górnym znajduje się boisko sportowe oraz plac zabaw dla dzieci.

3. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

Plan Odnowy Miejscowości Krajnik Górny na lata 2016 – 2022

Tab. 9. Wykaz zabudowy o wartościach zabytkowych

	OBIEKT/ funkcja pierwotna i obecna/	adres	materiał	datowanie
1	kościół		kam./ cegl.	XV/XVI w, 1681 r.
2.	mur kościelny		kam./cegl.	XVI w.(?) - 2 pół. XIX w.
3.	kaplica cmentarna		kam./cegl.	2 pół. XIX w.
4.	remiza	koło kościoła	kam./cegl.	4 ćw. XIX w.
5.	bud. mieszkalny	nr 2	cegl.	k. XIX w,
6.	bud. mieszkalny	nr 5	cegl.	pocz. XX w.
7.	bud.mieszkalny (d.szkoła ?)	nr 8	cegl.	XIX/XX w.
8.	bruکی na ulicach wsi		kam.	XIX w.

Kościół.

Kościół w Krajniku Górnym

Plan Odnowy Miejscowości Krajnik Górny na lata 2016 – 2022

Kościół leżący na terenie Parafii Rzymsko-Katolickiej pod wezwaniem św. Andrzeja Boboli na działce nr 103 o powierzchni 0,17 ha został zbudowany w XV w. z kamienia narzutowego, orientowany, salowy. Elewacja wschodnia w stylu renesansowym, z ozdobnym szczytem pochodzi z ok. XVI/XVII w. Na wieży z XVI w. dwa dzwony z XV i XVIII w. We wnętrzu znajduje się ołtarz z XVIII w. typu ambonowego, ambona barokowa z kościoła w Zatonii Dolnej, w części centralnej obraz św. Andrzeja Boboli - patrona parafii. Obiekt zabytkowy - nr rej. 319 z 12.09.1958 r. Obok kościoła znajduje się kaplica pogrzebowa.

Plac zabaw

W miejscowości Krajnik Górny istnieje plac zabaw położony na działce nr 43 o powierzchni 1,65 ha będącej własnością gminy Chojna. Wymaga on jednak gruntownej modernizacji w celu poprawy bezpieczeństwa bawiących się dzieci.

Boisko

Boisko sportowe w Krajniku Górnym

We wsi znajduje się także boisko sportowe (działka nr 43 o powierzchni 1,65 ha, obręb Krajnik Górny), lecz wymaga ono modernizacji. Przyczyni się to do poprawy dostępności do bazy sportowej, da szansę na stworzenie komfortowego zaplecza dla mieszkańców chcących aktywnie spędzać wolny czas uprawiając sport, pozwoli propagować zdrowy model życia tak wśród dzieci i młodzieży, jak i dorosłych mieszkańców wsi.

Miejscowość posiada również wyodrębnione centrum, które należy ukształtować poprzez budowę chodnika wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego.

4. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI.

Mocne strony – atuty rozwoju miejscowości:

- posiadanie cennych zabytków architektury (Kościół z przełomu XV i XVI w., park dworski)
- wysokie walory krajobrazowe
- istnienie potencjału infrastruktury dla inicjatyw społeczno-kulturalnych (budynek po byłej Szkole Podstawowej)
- duża powierzchnia gruntów ornych
- bliskość granicy polsko-niemieckiej

Słabe strony – czynniki ograniczające rozwój miejscowości:

- brak sieci kanalizacji sanitarnej
- brak sieci odprowadzającej wody opadowe
- brak chodników dla pieszych
- brak sieci gazowniczej
- brak podmiotów gospodarczych będących motorem rozwoju i źródłem utrzymania dla miejscowej ludności
- brak szkoły
- zły stan dróg oraz brak chodników dla pieszych

5. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ.

Założenia i cele Planu Odnowy Miejscowości Krajnik Górny określają rozwój miejscowości w najważniejszych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego do osiągnięcia których, trzeba dążyć, aby poprawić komfort życia mieszkańców poprzez tworzenie technicznych warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego oraz ochronę i rozwój wartości przyrodniczych i kulturowych gminy.

Zadania w miejscowości Krajnik Górny planowane są do realizacji przy wykorzystaniu środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz innych.

Możemy wymienić następujące działania kierunkowe:

- 1) **Infrastruktura społeczna** - likwidacja dysproporcji miasto-wieś poprzez likwidację zapóźnień w rozwoju infrastruktury społecznej.
- 2) **Infrastruktura techniczna** - likwidacja dysproporcji miasto-wieś poprzez likwidację zapóźnień w rozwoju infrastruktury technicznej.
- 3) **Rozwój gospodarczy** - utrzymanie rolnictwa i przetwórstwa rolnego jako ważnego czynnika rozwoju, rozwój turystyki w oparciu o parki krajobrazowe, rzekę Odrę i przygraniczne położenie gminy.
- 4) **Ochrona środowiska** - zachowanie czystego środowiska, zachowanie naturalnych, krajobrazowych i przyrodniczych walorów gminy.

6. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

W celu stworzenia zbioru inwestycji, działań i zadań, jakie należy przeprowadzić na terenie wsi Krajnik Górny posłużono się przed wszystkim sugestiami mieszkańców wyrażonymi na zebraniu wiejskim. Mieszkańcy uszeregowali planowane inwestycje wg hierarchii ważności, ustalając lata realizacji poniższych przedsięwzięć:

Wszystkie niżej wymienione zadania możliwe będą do realizacji przy dużej aktywności mieszkańców oraz władz samorządowych. Oczywiście, warunkiem koniecznym jest zapewnienie środków finansowych na realizację tych zadań ze strony władz gminnych .

Plan Odnowy Miejscowości Krajnik Górny na lata 2016 – 2022

Plan Odnowy Miejscowości Krajnik Górny zakłada realizację działań ze sfer społeczno-kulturalnego i gospodarczego życia mieszkańców oraz ochrony środowiska. Celem planowanych inwestycji jest przede wszystkim poprawa estetyki oraz stanu bezpieczeństwa miejscowości Krajnik Górny, a także ochrona środowiska.

6.1. Utwardzenie pobocza dla pieszych lub budowa chodnika.

Widok na główną ulicę we wsi

Realizacja inwestycji przewiduje budowę jednostronnego chodnika lub budowy utwardzenia pobocza wzdłuż drogi powiatowej przebiegającej przez miejscowość Krajnik Górny, na odcinku o długości około 500 metrów.

Brak chodnika w centralnej części wsi negatywnie wpływa na wizerunek miejscowości i nie zapewnia właściwej obsługi ruchu pieszego, a także bezpieczeństwa mieszkańców Krajnika Górnego. Realizacja projektu korzystnie wpłynie na jakość infrastruktury komunikacyjnej w miejscowości.

6.2. Modernizacja istniejącego placu zabaw.

Plac zabaw w Krajniku Górnym

Modernizacja placu zabaw dla najmłodszych mieszkańców miejscowości ma na celu zapewnienie przyjemnego i bezpiecznego spędzenia czasu wolnego przez dzieci i młodzież. Zagospodarowanie terenu zabaw urządzeniami dostosowanymi do wieku i możliwości rozwojowych dziecka w naturalny sposób stwarza dobre warunki dorosłym do sprawowania opieki nad bawiącym się dzieckiem. Nastąpi poprawa bezpieczeństwa dzieci podczas zabaw oraz poprawa stanu istniejącej infrastruktury społecznej we wsi, nowe urządzenia na placu zabaw poprawią estetykę miejscowości. Plac będzie pełnił także funkcję centrum miejscowości, miejsca spotkań i wypoczynku mieszkańców wsi.

W ramach modernizacji istniejącego placu zabaw planuje się zakup następujących urządzeń: doposażenie placu zabaw o 2 ławki krótkie, ławostół, 2 kosze na śmieci, stojak na rowery, ruchomy element edukacyjny w ramach projektu „Budowa infrastruktury turystycznej w Parkach Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego” realizacja w latach 2017-2019. oraz dalsze doposażenie w miarę posiadania środków finansowych

6.3. Remont kościoła pw. św. Andrzeja Boboli

wygląd aktualny kościoła

wygląd pierwotny kościoła

adanie będzie wykonywane w dwóch etapach:

- 1) remont zabytkowego wyposażenia kościoła
- 2) remont obiektu kościoła.

Zadanie polega na remoncie zabytkowych elementów wnętrza kościoła: ambonę ołtarza ambonowego i ołtarza przenośnego.

Renowacja ołtarzy wykonywana będzie sukcesywnie w miarę posiadanych środków.

Zadanie remontu obiektu kościoła będzie polegało na remoncie elewacji, zewnętrznej i wewnętrznej remoncie posadzki w kościele i przywrócenie jej do pierwotnego poziomu, remont więźby dachowej. Wnioskodawca: Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Andrzeja Boboli w Krajniku Górnym, 74-500 Nawodna. Zadanie to ma na celu przywrócenie oryginalnego wyglądu kościoła.

Planowane zadania to wykonanie niezbędnej dokumentacji oraz prace rekonstrukcyjne.

Cel: Remont kościoła wpłynie na umacnianie więzi społecznych i sąsiedzkich, a także chrześcijańskich mieszkańców miejscowości.

Remont przyczyni się do trwałego zabezpieczenia dziedzictwa kulturowego, kościół znajduje się w rejestrze zabytków Zachodniopomorskiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie, zwiększy atrakcyjność turystyczną miejscowości.

Plan Odnowy Miejscowości Krajnik Górny na lata 2016 – 2022

Przeznaczenie: Wyremontowany kościół wraz z otoczeniem zwiększy atrakcyjność turystyczną obiektu. Kościół będzie służył mieszkańcom Krajnika Górnego jako miejsce kultu religijnego.

Harmonogram realizacji: Zadanie I 2017-2020.

Zadanie II-2018-2022

Kwota końcowa i źródła jej finansowania:

zadanie I kwota 300.00,00. zł netto 369.000,00brutto.

zadanie II kwota 600.00,00. zł netto 738.000,00brutto.

Źródła finansowanie : środki własne Parafii i środki funduszu PROW 2014-2020-poddziałanie „Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej” typ operacji „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” Środki Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Środki Województwa Zachodniopomorskiego, LGD DIROW.

6.4. Budowę kanalizacji sanitarnej.

Zadanie to polegać będzie na budowie kanalizacji sanitarnej na terenie miejscowości z przesyłem ścieków do Krajnika Dolnego i budową oczyszczalni. W ramach zadania konieczne jest opracowanie dokumentacji niezbędnej do wykonania inwestycji w zakresie budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowości Krajnik Górny oraz wykonanie inwestycji. Jest to zadanie długofalowe i wymagające długotrwałych procedur administracyjnych.

6.5. Budowa kanalizacji deszczowej.

Zadanie polegać będzie na budowie kanalizacji deszczowej odprowadzającej wody opadowe z drogi powiatowej w centrum miejscowości oraz kanalizacji deszczowej na odcinku drogi łączącej miejscowość Krajnik Górny z drogą krajową od Chojny do Krajnika Dolnego. Nr 26 W celu realizacji inwestycji konieczne jest opracowanie dokumentacji oraz zakup usług budowlanych.

Budowa kanalizacji deszczowej należy do kompetencji Powiatu Gryfińskiego.

6.6. Modernizacja nawierzchni na drodze brukowej wokół placu zabaw.

Modernizacja drogi wokół placu zabaw polegała będzie na wymianie kostki brukowej. Prace na tej drodze podlegały będą nadzorowi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie. Zadanie przyczyni się do poprawy wizerunku miejscowości oraz zapewni bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego.

6.7. Ochrona środowiska

Gospodarka wodno-ściekowa- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

Zadanie będzie realizowane pod nazwą: „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków sanitarnych na terenie gminy Chojna – etap IV.”

Budowa obejmuje w pierwszej kolejności wybudowanie 5 przydomowych oczyszczalni ścieków na działkach nr (35/1 i 35/2), 37,56,104,230/1)obręb Krajnik Górny.

W miarę posiadania środków finansowych i możliwości uzyskania dofinansowanie tych przedsięwzięć z funduszu PROW w latach 2017-2022 planowane mogą być następne przydomowe oczyszczalnie.

Cel: Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków wpłynie na rozwój gospodarczy obszarów wiejskich oraz poprawę warunków życia. Na nieruchomościach, które do tej pory nie były wyposażone w zbiorniki bezodpływowe lub zbiorową kanalizację budowa przydomowych oczyszczalni ścieków spowoduje ochronę środowiska gruntowego

Przeznaczenie: Niedostateczne wyposażenie obszarów wiejskich w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną hamuje rozwój przedsiębiorczości oraz wpływa negatywnie na poziom życia mieszkańców. Wywożenie ścieków ze zbiorników bezodpływowych to duży wydatek finansowy dla mieszkańców. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków pozwoli na polepszenie sytuacji materialnej rodzin.

Zadanie planowane jest przy udziale środków unijnych: „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Ze względu na duże koszty budowy sieci kanalizacji ściekowej od miejscowości Krajnik Górny do oczyszczalni w Chojnie, bardziej korzystnym wariantem dla Gminy Chojna jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

6.8. Budowa boisk przy Polsko-Niemieckim Centrum Kształcenia i Spotkań w Krajniku Górnym.

We wsi znajduje się także boisko sportowe (działka nr 43 o powierzchni 1,65 ha, obręb Krajnik Górny),

Zadanie polegać będzie na budowie boisk do mini piłki nożnej, siatkówki i koszykówki na działce należącej do Gminy Chojna. Na boisku planuje się postawić nowe bramki i sprzęt sportowy.

Realizacja zadania stanowić będzie element integracji młodzieży i dorosłych.

Poprawi estetykę przestrzeni publicznej oraz wpłynie na jakość infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

6.9. Organizowanie szkoleń i warsztatów dla dzieci i młodzieży.

Szkolenia i warsztaty dla dzieci i młodzieży planuje się prowadzić w Polsko-Niemieckim Centrum Kształcenia i Spotkań w Krajniku Górnym. Byłyby to zajęcia o charakterze kształcąco- wychowawczym i kulturalno-oświatowym oraz zajęcia sportowe.

6.10. Udrożnienie drogi prowadzącej z Krajnika Górnego do Doliny Miłości.

Zadanie polega na wycince drzew i usunięciu krzewów oraz korytowaniu drogi i nawiezieniu kruszywa na odcinku około 1200m -koszt 150.000zł netto

6.11. Zapewnienie dodatkowej komunikacji autobusowej na trasie Krajnik Górny- Chojna-

Zapewnienie komunikacji wymaga uruchomienia dodatkowego kursu. Mieszkańcy wnioskowali na zebraniu o uruchomienie kursu do Chojny o godz. 9 rano dwa razy w tygodniu. Dodatkowo komunikacja ułatwiłaby mieszkańcom Krajnik Górnego lepszy dostęp do lekarza i urzędów w Chojnie.

6.12. Organizowanie półkolonii dla dzieci

Zadanie wymaga uzyskania zgody od Kuratora Oświaty w Szczecinie. zatrudnienie opiekunek oraz zorganizowanie zajęć kulturalno - sportowych dla uczestników półkolonii. Dwutygodniowy koszt półkolonii w przeliczeniu na jedno dziecko to około 1.200. zł

Cel: Organizowanie półkolonii dla dzieci to bezpieczne i twórcze spędzanie czasu przez dzieci wiejskie.

7. Harmonogram realizowanych przedsięwzięć oraz szacunkowy kosztorys:

Tab. 10. Harmonogram realizowanych przedsięwzięć

Lp.	Nazwa zadania	Opis planowanych zadań (poszczególne grupy prac w ramach projektu)	Koszty całkowite	Priorytet realizacji	Okres realizacji zadania rozpoczęcie/zakończenie
1.	Remont kościoła	Zdanie Nr I Zadanie nr II	300.00 zł netto 369.000brutto 600.00. zł netto 738.000brutto.	środki własne Parafii i środki funduszu PROW 2014-2020- Środki Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Środki Województwa Zachodniopomorskiego, Środki LGD DIROW.	2017r. 2022r.
2.	Budowa chodnika	Budowa chodnika dla pieszych lub utwardzenie poboczy - opracowanie dokumentacji - wykonanie zadania zgodnie z dokumentacją	300 000 zł netto 369.000zł brutto	Środki z budżetu Gminy Chojna Środki z budżetu Powiatu Gryfińskiego	2019-2022
3.	Modernizacja istniejącego placu zabaw	Doposażenie placu zabaw - zakup urządzeń i ich montaż	15.000zł netto 18.450zł brutto	Budżet Gminy Chojna	2017-2019
4.	Budowa kanalizacji sanitarnej	Opracowanie dokumentacji Roboty budowlane	4.400.000,netto 5.412.000 brutto	Budżet Gminy Chojna Środki UE	2019-2022
5.	Modernizacja nawierzchni na drodze brukowej wokół placu zabaw	Prace remontowe przełożenie nawierzchni brukowej	200.000 netto 246.000 brutto	Środki z budżetu Gminy Chojna Środki z budżetu Powiatu Gryfińskiego	2018-2022
6.	Budowa kanalizacji deszczowej	Opracowanie dokumentacji Roboty budowlane	1.500 000 zł netto 1.845.000 brutto	Środki z budżetu Gminy Chojna Środki z budżetu Powiatu Gryfińskiego	2019-2022
7.	„Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków sanitarnych na terenie gminy Chojna – etap IV	Opracowanie dokumentacji projektowej. Budowa oczyszczalni.	Całkowity koszt budowy przydomowych oczyszczalni w 15 sołectwach Gminy Chojna w latach 2016-2018 to około 1.300.000 zł brutto	W ramach operacji typu „Gospodarka wodno-ściekowa”, objętych PROW 2014-2020 i środki Gminy Chojna	2017 2018

Plan Odnowy Miejscowości Krajnik Górny na lata 2016 – 2022

8.	Budowa boisk	Przygotowanie dokumentacji Prace renowacyjne płyty boiska zakup urządzeń sportowych bramek, siatek itp.	40.000zł netto 49.200 brutto	Środki budżetu Gminy Chojna PROW 2014-2020	2019-2022
9.	Organizowanie szkoleń i warsztatów dla dzieci i młodzieży	Zajęcia dla dzieci i młodzieży	30.000zł netto 36.900 zł brutto	Środki budżetu Gminy Chojna środki LGD DIROW Środki Centrum Kultury w Chojnie	2017-2022 Zadanie ciągłe.
	Udrożnienie drogi prowadzącej z Krajnika Górnego do Doliny Miłości	wycinka drzew i usunięci krzewów oraz korytowaniu drogi i nawiezieniu kruszywa	150.000zł netto 184.500 zł brutto	Środki budżetu Gminy Chojna	2018-2022
10.	Zapewnienie dodatkowej komunikacji autobusowej na trasie Krajnik Górny- Chojna-	Uruchomienie dodatkowego połączenia komunikacji zbiorowej	5.500,00zł netto na rok 6765 zł brutto na rok	Środki budżetu Gminy Chojna	Zadanie ciągłe
11.	Organizowanie półkolonii dla dzieci.	Zatrudnienie opiekunek dla dzieci Zorganizowanie zajęć kulturalnych i sportowych dla uczestników kolonii	1.200 zł netto za uczestnictwo jednej osoby.	Środki Centrum Kultury w Chojnie Środki Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	1 raz w roku